

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Soranerbladet

NR. 9 SEPTEMBER 1970 55. ÅRGANG

Fot.: Hagen Hasselbalch

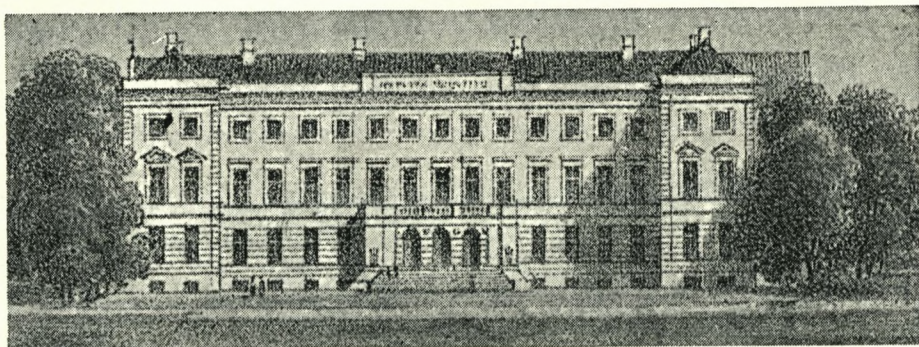
MÅNEDSSKRIFT FOR SORANSK SAMFUND

Højlund & Løgstrup

KONSULENTER
FOR VIRKSOMHEDSLEDERE

Organisation - Markedsføring
Økonomi

Bygmarken 8, 3520 Farum
Telefon (01) 95 33 11

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLÅDET

SEPTEMBER

55. ÅRGANG

NUMMER 9

Viggo Lausten

Flensborg-drengen og Soraneren

Af Osvald Due.

Kronika fremhæver (jubilæumsbogen s. 291), at *nazi-galskabens satanisme så godt som udelukkende gjaldt kamp mod »Manden i Flensborg«, Ernst Christiansen*, og Kronika skriver: »for at forebygge fejlagtig fortolkning af det aller-mest tragiske kapitel i »Flensborg Avis«s og Ernst Christiansens historie bør følgende meget eftertrykkeligt fremhæves:

at nazisterne brutalt og kynisk brugte og misbrugte det af dem selv hidførte Viggo Lausten-drama som påskud for at fuldbyrde forfølgelsen af Ernst Christiansen;

at den nazistiske forfølgelse af Ernst Christiansen var begyndt længe før 1940 – i Flensborg, i Kiel, i Berlin;

at fuldbyrdelsen af denne nazistiske

forfølgelse mod Ernst Christiansen under alle omstændigheder ville have fundet sted – med et andet påskud, dersom man ikke havde kunnet iscenesætte og misbruge Viggo Lausten-dramaet.«

Man har altid talt om tyskerne som dygtige og systematiske. Nazisterne udviklede konsekvent denne dygtige systematik i den mest grufulde retning: *De satte selve ondskaben i system!*

Foranstående er gengivet indholdet fra et brevkort og af de sedler, som Viggo Lausten skrev efter arrestationen. Det skrevne viser Viggo Laustens rene samvittighed og gode tro. Her skal tilføjes »Viggo Laustens sidste optegnelser« (jubilæumsbogen s. 291):

»Min far og min mor gav mig det i

vuggegave: vær ærlig, vær pålidelig, vær dansk! Jeg har prøvet at leve efter disse regler. Den nationale grænsekamp er gået mig i blodet. Danskhedens sag i Sønderjylland blev den opgave, som jeg tog op: »Kæmp for alt, hvad du har kært – dø om så det gælder.« Men også på den nationale kamps område har jeg altid holdt på den ridderlige måde, med fuld respekt for vor nationale modstander. Som gammel spejder og som gildebroder (St. Georgs-gildet) har jeg bestræbt mig for altid at føre mit St. Georgs-sværd i spejderlovens og gildelovens ånd – – –«.

Da Viggo Lausten førtes fra Åbenrå til København, mødte han »med-arrestanten«, redaktør Bech³⁰⁾ fra »Heimdal« i Åbenrå. Viggo Lausten sagde spøgende til Bech, at hvis han ville vente lidt, kunne de følges hjem. Så sikker var han på, at hans sag stod godt. Ingen kunne gøre ham noget. Meget peger hen på – således siger Jacob Kronika – at nazisterne ved tortur har villet tvinge Viggo Lausten til at sige noget om danske venner i grænselandet; måske især om nogle kendte anti-nazistiske spejderkammerater. Han har *intet* røbet. Og den kendsgerning, at nazisterne løslod de sammen med Viggo Lausten arresterede, viser disse arrestanters sagesløshed.

Kronika er overbevist om, at nazisterne har øvet tortur-forhør og derved har dræbt Viggo Lausten. Derfor en tilloddet metalkiste med strengt forbud mod at åbne den.

Som før nævnt talte de kammerater, der bar kisten, om, at den forekom dem for let til at kunne rumme et lig. Derfor deres spørgsmål: »Var kisten tom...?« H. E. Sørensen nævner muligheden for,

at Viggo Lausten efter tortur er ført til en tysk udryddelseslejr. Spørgsmålene er legio.

Kronika skriver ang. nazisternes påstand om Viggo Laustens »suicidium« (jubilæumsbogen s. 290): »For os, der har kendt Viggo Lausten lige fra hans drengeår i Flensborg, er det uendelig svært at forestille sig denne besindige, kloge, lyse og livsglade Flensborg-dreng som selvmorder.«

Har da slet ingen tænkt på at trænge til bunds i Viggo Lausten-dramaet? Jo, det har der.

Efter 1945 har Kronika henvendt sig til kaptajn, fra 1955 oberstløjtnant, Ole Hald³¹⁾, »en af vore allerbedste efterretningsfolk«, og bedt ham foretage den grundigst mulige undersøgelse. Ole Hald var brændende optaget af Viggo Lausten-dramaet. Desværre nåede han ikke det, han havde foresat sig, idet hans pludselige død standsede al efterforskning. Af ganske særlig interesse var det, at Ole Hald havde samlet aktemateriale fra Kiel, Flensborg, Tinglev, Åbenrå og Bovrup, der kunne klarlægge politiske forhold i forbindelse med danskhedens ivrigste og farligste forfølgere som gaulleiter Lohse, redaktør Ernst Schröder og Flensborgs overborgmester Ernst Kracht. Det er manges håb, at andre, kyndige, de rette folk, vil tage tråden op efter Ole Hald og nå så langt frem til sandheden, som det måtte være muligt at komme. Som allerede nævnt: der er i januar i år sket henvendelse til vort lands justitsminister.

I sommeren 1969 bad Soranerbladets redaktør om et bidrag. Det var på et tidspunkt, hvor jeg ikke følte mig helt

vel og derfor ikke oplagt til at skrive. Senere – i oktober – kom »Flensborg Avis« med sit store jubilæumsnummer og jubilæumsbogen med bl. a. Jacob Kronikas store afhandling: »Manden i Flensborg«. Heri omtales Viggo Lausten, og jeg blev sat i gang. Nu var der for mig et emne, jeg måtte beskæftige mig med, og det så meget mere, som kun »Flensborg Avis«, »Kristeligt Dagblad« samt »Land og Folk« har omtalt Viggo Lausten-dramaet. For mig var det selvfølgelig, at Soranerbladet måtte have en omtale af Flensborg-drengen og soraneren Viggo Lausten.

Da jeg derpå meddelte Poul Schjærff, at jeg ville skrive om Viggo Lausten, modtog jeg et imødekommende svar. Redaktørens eneste bekymring udtrykte han ved at skrive: »... gid du forholdsvis snart må komme i gang,« og han føjede til om Viggo Lausten: »Det er en mand, der fortjener at mindes.« Jeg tør godt sige, jeg kom i gang. Ved mange henvendelser til venner og kammerater af Viggo Lausten fra Sorø-tiden fik jeg samlet nødvendigt stof til artiklen. Jeg har haft den glæde at møde en sjælden stor venlighed hos disse meddelere, som jeg er stor tak skyldig.

Forståelse og hjælpsomhed har jeg også mødt fra anden side. I denne forbindelse: en stor tak til redaktør Jacob Kronika, der – som altid – har vist mig venlig hjælpsomhed, hvad en omfattende brevveksling er et vidnesbyrd om. Ligeledes takker jeg bibliotekslektor Poul Kürstein³²⁾, der – som han skrev – uopfordret sendte mig det billede af Viggo Lausten, der følger med artiklen. Fotografiet er taget i begyndelsen af 1940. Men også på anden måde har Poul Kür-

stein været mig behjælpelig. Det har været mig en stor glæde som lån at modtage en del billeder fra Sorø-tiden, som jeg med ejernes tilladelse har ladet gå videre til Poul Kürstein, der har fotokopieret dem til samlingen af kendte sønderjyder, der findes på Dansk Centralbibliotek i Flensborg.

Vor kære, gamle skole i Sorø, med fejl og fortrin, var engang Viggo Laustens »andet hjem«. Det kunne aldrig blive som barndomshjemmet i Flensborg, hvor hans nærmeste kære levede og virkede. Men de fleste må ved skelsår have et »andet hjem«. Det fandt Viggo Lausten på Sorø Akademis Skole. Alt tyder på, at han følte sig tryk her. Lærere, kammerater og venner holdt af ham; for de fornå, at de her stod over for en personlighed af ganske særligt format,

Vi soranere føler på én gang stolthed, ærbødighed og taknemmelighed over, at Viggo Lausten tælles blandt »Moder Sorøs« gode sønner.

(Sluttet).

Noter og henvisninger:

³⁰⁾ C. J. Bech (1906-1957), f. i Viborg, Askov Højskole 1928, medarbejder ved „Heimdal“ 1929-46, politisk medarbejder ved „Dagens Nyheder“ 1946-57. Har udgivet „Da de kom –“ 1943, hvori vennen Viggo Laustens død er skildret, „Befrielsesdage i Sønderjylland“ 1946, redigeret mindebogen om J. P. Nielsen („bageren“), i 11 år redigeret „æ Rummelpot“. Den sidste, der så Viggo Lausten i live.

³¹⁾ Ole Jørgen Hald, (1908-1958), løjtnant i Livgarden 1930-34, tjenestemand (kriminaloverbetjent) under politiet 1934-40, illegalt arbejde for efterretningstjenesten under besættelsen, tjeneste i generalstaben 1946-50, kaptajn af linien 1946, oberstløjtnant af reserven 1955, tjeneste i forsvarsstabens efterretningstjeneste 1950-58.

³²⁾ Poul Kürstein, f. 17/11 1919 i København, student 1938, bibliotekslektor 1943, vicebibliotekar Flensborghus Bogsamling 1944, ledende bibliotekar Slesvig 1945, bibliotekslektor og leder af studieafdelingen ved Dansk Centralbibliotek, Flensborg, 1966. Har skrevet og udgivet flere bøger om Sønderjylland.

Soranerfrokosten

Torsdag den 3. september 1970.

Herluf Krog-Meyer åbnede Soraner-rigsdagen med at erklære, at formand Jonas var forhindret og derfor havde overdraget ham det hverv at præsidere. – Vær ikke for hårde ved mig! I fredags (den 28. august) indviedes skolens nye stadion; 1926 kunne man få et sådant for 7.500 kr., men dengang kunne et så svimlende beløb ikke bevilges – nu blev det mange gange dyrere. Idrætten spiller en stor rolle på skolen, både legemligt og for udviklingen til »fædrenes værdige sønner« (indskriften på Sjællands odde), når vi selv skal sige det. Med denne motivering udbringes et leve for skolen.

Efter den obligate fremførelse af Hauchs Sorøvers fulgte præsentationen, der udviste et antal af 21, fra 1907 til 1960.

For at fylde et par linier (ligesom eleverne i dansk stil) bør nævnes, at hovedretten var en usædvanlig mør bœf béarnaise; en kende blodig for et fredsel-skende menneske som undertegnede; garneret med en sovs, der bragte kalorierne katastrofalt op.

Krog-Meyer, der følte, at noblesse obliger: man må sige noget, når man er præsident, udtalte: At der ikke tales, skyldes ikke udelukkende, at Chr. Grüner (frokostens faste taler) ikke er til stede – Af og til dukker en soraner op, som ikke har været her før. I dag overlærer Ole Warthoe-Hansen (s.' 34) – jeg hilser dig velkommen; kom igen, når du har lyst.

Saxtorph: Interessen for kalkmalerier kan føre folk sammen; historien bragte mig i forbindelse med Warthoe-Hansen;

han bor i Randers og er her i anledning af årsmødet i Kulturhistorisk Museumsforening; i Randers amt findes mange kalkmalerier; dette førte til nærmere samkvem også med pastor Erik Knudsen (s.' 34). Hvideslægten har også med kalkmalerier gjort en stor indsats – f. ex. i Slaglille, Fjenneslev og Soderup (her kommer de hellig tre Konger med gaver).

E. Kindt: Krog-Meyer siger, at der er indtegnet 18 talere; jeg har beskedent holdt mig tilbage for pengemagten (*Krog-M.*). Jeg har deltaget i en Odysse til Sorø: Warrer var kaptajn, Mackeprang styrmand, ego matros. Vi overværede to kampe på sportspladsen; til vor store glæde vandt skolens hold; tag derned og se på kamp; det er interessant undtagen for Schjærff, der er blottet for kampånd.

Palslev havde under et ophold i Rørvig truffet Adolph Oppermann ('07), skulle hilse fra ham.

Schjærff: Når spillemanden Hebo ikke var tilstede ved sidste frokost, var grunden den, at han på Østerport station blev fundet besvimet og bevidstløs og som »hittegods« førtes til Kommunehospitalet, senere til Glostrup; han er først nu sluppet ud med diagnosen: Alder - træthed. Angående sigtelsen for manglende kampånd må jeg sige, at jeg ikke under cricket; det er et udemokratisk spil, til fordel for dem ved gærdet beskæftigede. Vi andre i marken er statister; prøver man at gribe den lede kautsjukbold, får man neglene molesteret; forsøger man som bagstopper at standse bolden, risikerer man benbrud.

Dejn var draget hid fra Fåkse Balladeplads, så kaldet, fordi der ingen ballade er. Foreslog at sende Hebo en urtekost med hilsen.

J. Juul Sørensen takkede for et tilskud fra Linds legat til Præste- og Sognehistorien. Efter Paul Nedergaards død 25/1 1970 fortsætter fru Yrsa Nedergaard udgivelsen af de resterende hefter af Ribe stift. Fra 1/1 1971 overgår udgivelsen til patronatet for Dansk Præste- og Sognehistorie; redaktør er jeg; tre medarbejdere bistår mig, deriblandt soraneren, pastor emer. Aage Dahl. (Præstehistorien er meget værdifuld; den holder – som statsbanerne – mere, end den lover. *Red.*)

Otto Mackeprang takkede Sor. Samfund for et boldtræ, en belønning til en af spillerne – det faldt i min kære lod at overrække det. – Som sædvanlig var Mackeprangs oratoriske præstation åndfuld, morsom og citatbelagt; denne gang med Drachmann og Henrik Ibsen.

Der var stor tilslutning til den obligate ordning af verdenssituationen.

Næste gang er *torsdag den 1. oktober kl. 12.15*; lad baunen lyse og budstikken løbe, så der kan blive *Storm* af gamle soranere til vor sammenkomst.

P. Sch.

Indvielse af Sorø Akademi's skoles nye stadion

Fredag d. 28. august oprandt med strålende solskin og spændte forventninger, for nu skulle det længselsfuldt ventede stadion endelig indvies, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at mange generationer af soranere har hørt tale om, at nu skal det snart være, adskillige projekter har set dagens lys, været omtalt med optimisme og derefter druknet i skrivebordsskuffers mørke, men i løbet af de sidste tre år er Danmarks smuk-

keste stadion vokset frem på de gamle kolonihavers plads mellem Søgade og Trautnersvej lige ned til søen i to niveauer: nærmest søen en cricketbane med en diameter på 178 m! med fint, tæt græs og en udmærket pitch i midten og længere oppe en fodboldbane med en løbebane udenom på 400 m., 4 tennisbaner, 6 cricketkastegårde, en volleyballbane og baner til højde-, længde- og stangspring samt ringe til kuglestød. På cricketbanen er der endvidere plads til to fodboldbaner og til håndboldbaner, så man kan roligt sige, at nu har skolen endelig fået ideelle forhold for alle former for fri idræt og boldspil.

Selve indvielsen fandt sted kl. 10.30 med en indmarch af alle skolens elever; allerforrest kom de 60 piger og derefter i forskellige former for sportstøj de aktive drenge og tilsidst resten af skolens elever i uniform. Kurator Koch bød velkommen på Sorø Akademis Stiftelses vegne og ridsede anlæggets forhistorie op:

I januar 1922 indstillede rektor Raaschou-Nielsen, at man indrettede en sportsplads på Flommen. Der skete ikke noget, men i 1926 rejste rektor sagen igen og oplyste, at udgifterne ville beløbe sig til 7.500 kr.; men ministeriet så sig ikke i stand til at søge en bevilling på dette svimlende beløb. Så var der stille om sagen i 22 år, indtil fodboldbanen på Flommen blev anlagt som første etape af et idrætsanlæg dernede. Den kostede 40.000 kr. Men Flomprojektet blev aldrig til noget. I 1956 fremsatte daværende rektor Højby ideen om et stadion mellem Søgade og Trautnersvej, hvor byplanen forudså villabebyggelse; den blev lavet om, kolonihaverne blev sagt op, men så kom de nye alumnatsbygninger ved Store Plads frem i første række, og sportspladserne måtte vente. Professor Georgsen, der dengang var akademigartner, tegnede i ventetiden det storstilede og smukke anlæg, som nu er

blevet til virkelighed. Kurator sluttede med at takke først og fremmest professor Georgsen og akademigartner Michelsen, entreprenøren C. C. Bruun, gymnastiklærerne, Sorø Kommune og alle de andre, der har været medvirkende. I henhold til aftalen med staten er det stiftelsens opgave at anlægge og forny sportspladser og bygninger, og derfor afleverede han med glæde og stolthed dette anlæg til undervisningsminister *Helge Larsen*, der ganske kort takkede for det udførte arbejde og overdrog anlægget til skolens elever, lærere og rektor.

Rektor *Østergaard* lagde ikke skjul på, at vi gennem en årrække havde lært forventningens glæde at kende, og der var nu og da faldet nogle barske ord fra skolens side, men nu tager vi anlægget i brug med taknemmelighed. Rektor takkede alle de personer, der har været med til at fremme denne sag, også naboskolerne, der gæstfrit havde modtaget vore elever til stævner, og håbede, at de ideelle forhold vil medføre, at endnu flere elever vil dyrke sport frem i tiden.

En af skolens elever i 3. g., *Per Gert Nielsen*, takkede på elevernes vegne for stadion og betonedede, at eleverne bedst kunne vise deres taknemmelighed ved at bruge det flittigt. Derefter overrakte havearbejderne en flot fodbold, som P.G. takkede for, hvorpå lektor *Stevns Hansen* som ældste gymnastiklærer og lærerrådets formand ønskede til lykke med anlægget og takkede for det på lærernes vegne, og så fyrede han den nye startpistol af, hvorpå 200 omklædte elever, både drenge og piger, tog anlægget i brug med fodbold, cricket, håndbold, tennis, volley-ball og fri idræt.

Klokken 12.30 var der frokost i festsalen for indbudte gæster og skolens lærere. Rektor *Østergaard* bød velkommen og pakkede en gave op fra »Boldhuset«, en fodbold. Kurator foreslog et telegram til professor Georgsen, der ikke kunne være til stede, og postmester Nør-

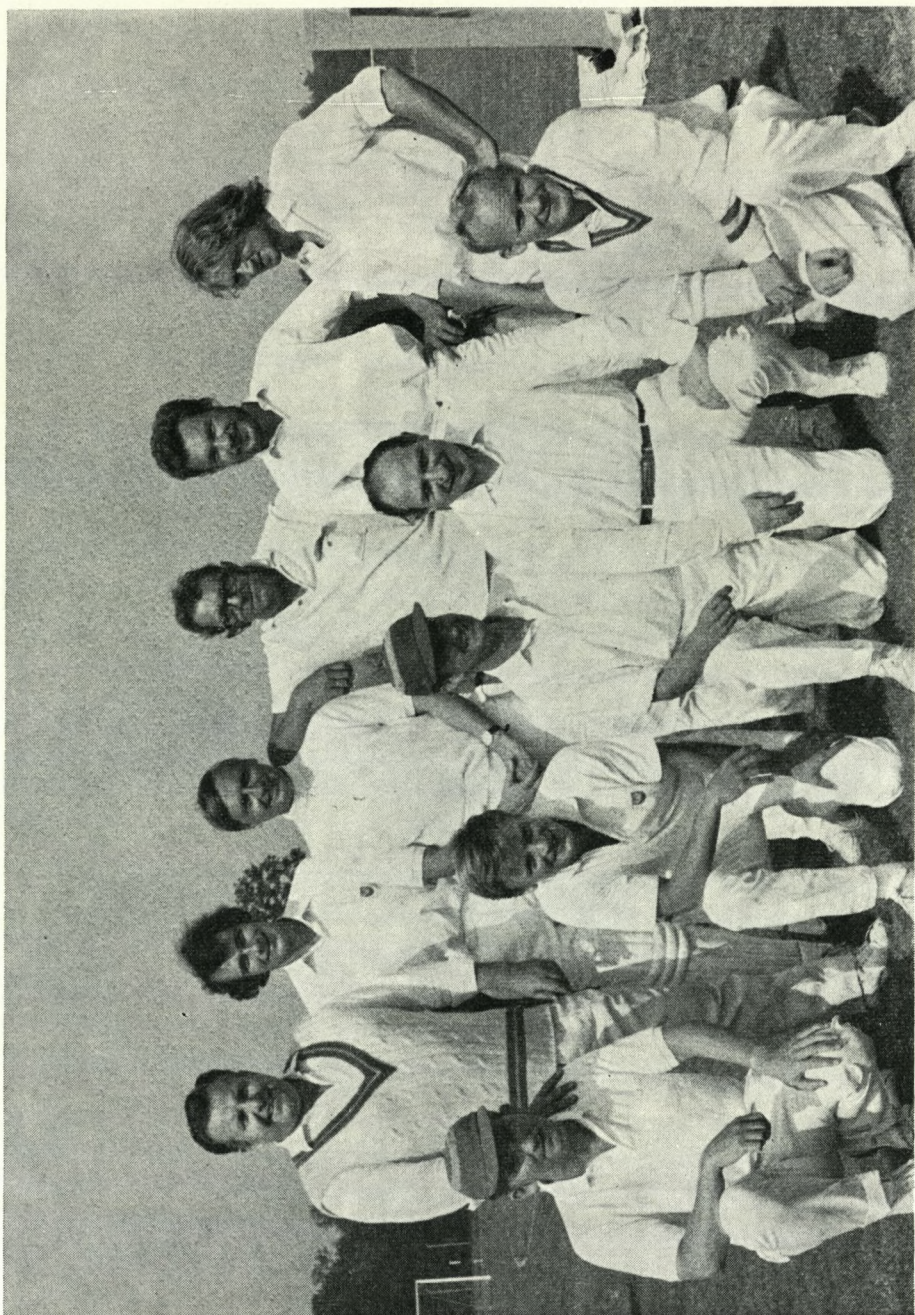
gaard lykønskede på Sorø byråds vegne. Hvad ville Sorø være uden Akademiet? Det indbyrdes forhold er præget af vekselvirkning og gensidig hensyntagen. Saneringen af Søndergade er i gang, og slutresultatet vil blive en smuk ramme om stadion. En tak for fortrinligt samarbejde fra Sorø kommune i håbet om, at det nye idrætsanlæg også må komme byens og egnens idrætsudøvere til gode. Sorø kommune skænkede en pokal til anvendelse efter skolens ønske, og direktør Steiner fra Poul Holm A/S skænkede to tennisketchere til den nystiftede tennisklub. Rektor sluttede den hyggelige sammenkomst med en tak til alle sider og nævnte, at den nye pokal ville blive brugt til cricketpokal.

Søndag blev de gamle drenges dag. Om formiddagen spillede et hold fra cricketklubben »Soronerne« en kamp med skoleholdet, hvor hvert hold fik 20 overe. »Soronerne« scorede 84, og drengene 54, og om eftermiddagen var der en kamp på 25 overe mellem gamle soranere og skoleholdet, hvor drengene var lige ved at vinde. De manglede kun 3 points. Om eftermiddagen spillede fodboldholdet en kamp med gamle soranere, som drengene vandt med 5-2. De nye baner vakte stor begejstring både hos fodbold- og cricketspillere, men der var ikke så mange tilskuere, som man kunne have ventet, og det var måske en idé, om der ligesom på mange engelske kostskoler aftales en bestemt weekend omkring 1. september som »old boys day«, hvor en række forskellige sportskampe afvikledes samtidigt, og hvor gamle elever vidste, at der var noget at se på og deltage i, og en lejlighed til at træffe gamle kammerater og stifte nye bekendtskaber. Mon ikke det med ca. 1 år til planlægning var muligt at skabe grundlaget for en ny soranertradition i tråd med Soransk Samfunds formål?

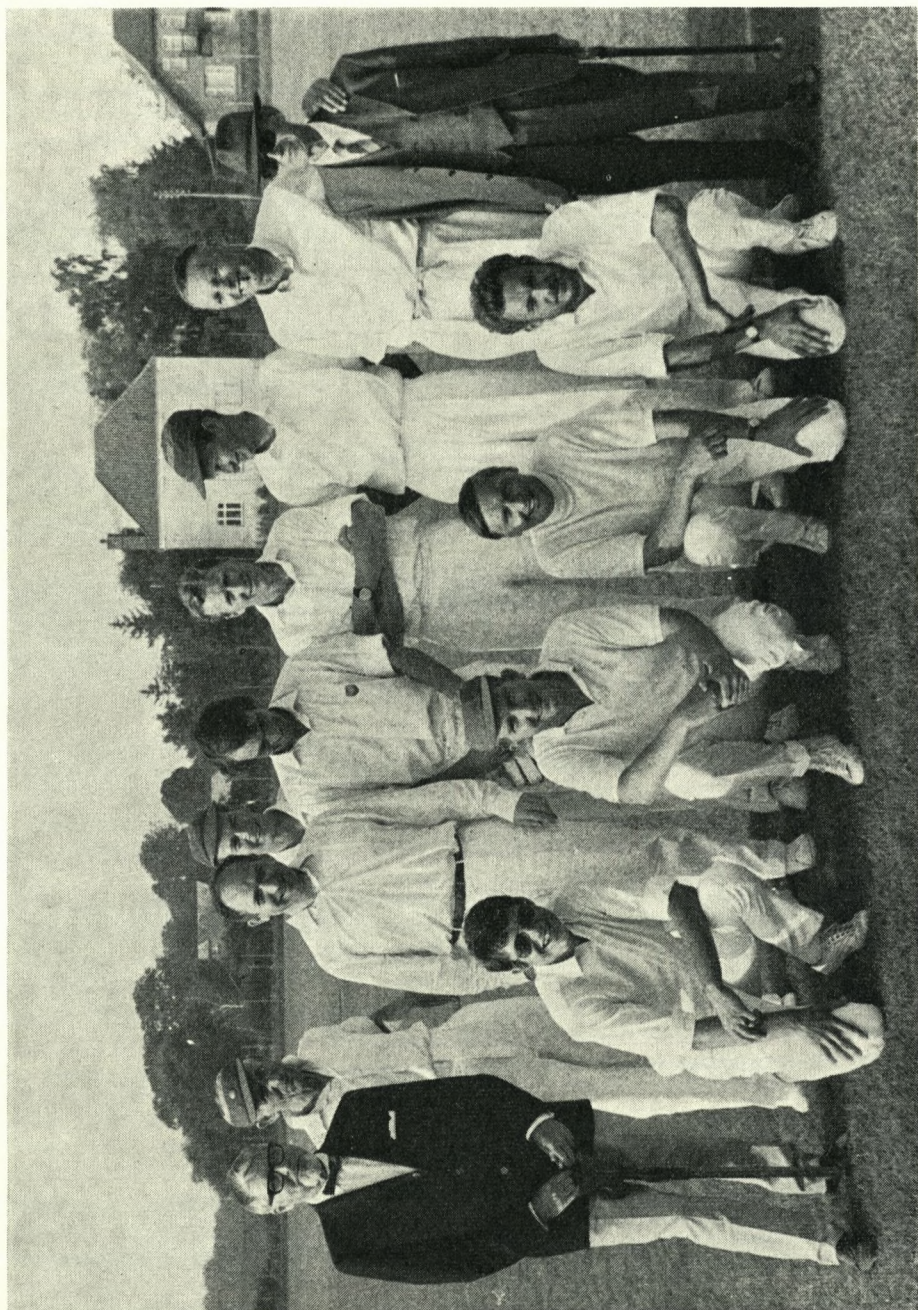
Svend Ranvig.

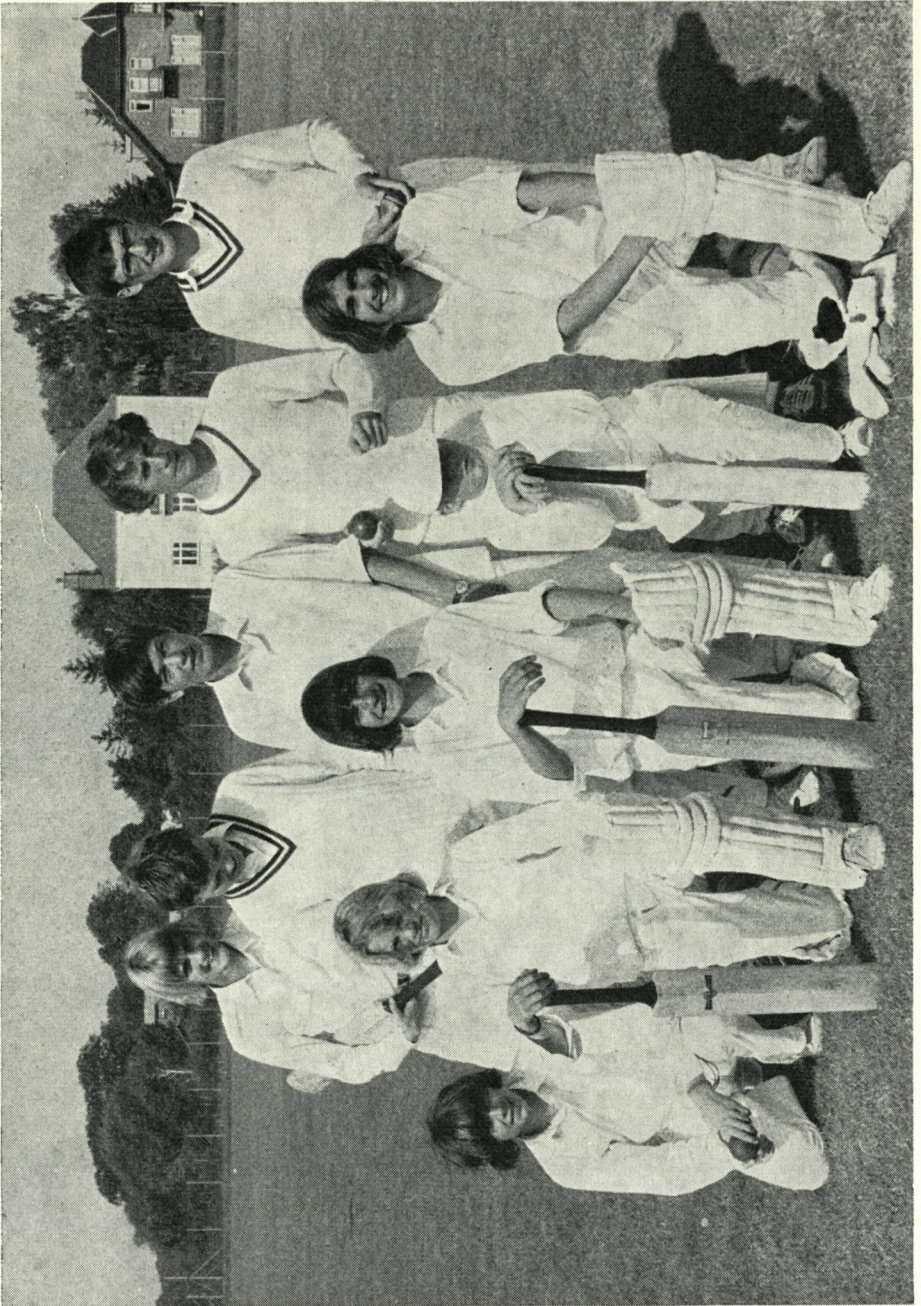
Svend Lindhart: Dronning Dagmars Dreng (Jfr. teksten s. 98).

Cricketklubben »Sorannerne«. 1. række siddende: Henrik Blemmer (S. 45), Egil Borchersen (S. 63), F. Krog-Meyer (S. 51), Erik Bille (R. 44), K. E. Jørgensen (S. 55). Stående: S. T. Nørgaard (S. 45), Bo Bluitgen (S. 65), Ib Johansen (S. 48), Jens Langkjær (R. 41), N. O. Bjerregaard (S. 57), Jens Bøgh (S. 69).

De gamle soraneres hold. 1. række siddende: Per Povlsen (S. 70), H. Blemmer (S. 45), Ib Johansen (S. 48), N. O. Bjerregaard (S. 57). Bageste række: L. Schröder (S. 25), J. Warrer (07), E. Bille (R. 44), O. Hoff-Clausen (S. 54), Bo Bluitgen (S. 65), John Hellemann Olsen (R. 45), Jørgen Hellemann Olsen (S. 56), Aa. Krebs (S. 32), F. Lorenzen (R. 07).

Skolens hold. 1. række siddende: Børge Blume, Jens Jarl, Jens Salomon, Claus Grønne, Peter Christensen. Stående: Michael Nissen, Jens Eliassen, Peer Bruun, Svend Nielsen, Jørgen Eliassen.

Årsfesten på Sorø Akademis Skole

LØRDAG DEN 17. OKTOBER

for medlemmer med ledsager

PROGRAM:

Kl. 18.00: Deltagerne samles i kirken (overtøj tilrådes i kirken).

Kl. 18.15: Koncert (organist Knud Vad:

J. S. Bach: Passacaglia og fuga i c-mol

J. P. E. Hartmann: Orgelfantasi f-mol (Knud Vad)

Bay/Ingemann: Konfirmationskantate »Chorus Soranus«
dirigent: Knud Vad

Kl. 19.00: Deltagerne samles i skolens festsal, hvor professor, dr. phil. Arthur Arnholtz vil holde festtalen.

Kl. 19.30: Middag med rødvin og derefter kaffe.

Festen fortsætter med dans til kl. 1.00. Der vil blive indrettet to barer, hvor drinks kan fås mod kuponer, hver deltager vil ved middagen få udleveret to kuponer.

Pris for deltagelse er kr. 55,00 pro persona dog for juniores – de sidste otte år-gange – kr. 28,00 pro persona, idet der dog for juniorernes ledsagere betales kr. 55,00.

Tilmelding kan kun ske ved indsendelse af beløbet til:

Giro 1710, Soransk Samfund,
kassereren,
Civilingeniør S. Kamman,
Tobaksvejen 10, 2860 Søborg.

Husk at angive afgangår fra skolen, og

om De kommer alene eller med ledsager. Hvert medlem kan kun medtage een ledsager.

Giroblanketten skal være indgået til postvæsenet senest onsdag den 7. oktober. For at lette Dem tilmeldingen har vi indlagt giroblanket med påtryk i dette nummer af bladet. Den kan kun anvendes til tilmelding til festen.

Påklædning: Festdragt.

Deltagerantallet er begrænset til 265, og i tilfælde af overtegning vil de sidst tilmeldte medlemmer ikke kunne komme med. De pågældende vil hurtigst muligt få meddelelse herom, medens deltagerne vil få tilsendt adgangskort. Kun indehavere af adgangskort kan deltage i årsfesten.

Der arrangeres transport med Viking-busser København-Sorø-København:

Afgang: Bernstorffsgade, ud for Hovedbanegårdens ankomsthal kl. 16.00.

Afgang: Sorø senest kl. 1.00.

Samtidig med tilmelding til årsfesten bedes meddelt, om deltagelse i denne transport ønskes. Prisen er den samme som for 2. kl. togbillet. Beløbet opkræves undervejs.

International Orgel Festival i Sorø Kirke

Siden forrige nummers fremkomst af Soraner-Bladet er Orgel Festivalen afsluttet med de sidste fire koncerter, 7., 14., 21. og 28. august.

Anmelderen Gunnar Frello kommer til det resultat, at festivalen – af alle grunde – bør gentages, ikke bare i 1971, men hvert år. Kunstnerisk som publikums-mæssigt har festivalen været en succes.

Ser man tilbage på koncerterne, er der naturligvis forskel både på kvaliteten og tilhørernes mængde; disse to ting har stået i ligefremt forhold til hinanden.

Det er faktisk de bedste koncerter, der havde det største publikum; deraf drages let den konklusion, at det til næste år drejer sig om at finde de allerbedste kunstnere. Gør man det, får man også det store publikum.

Der bør ikke være nogen tvivl – hverken hos Knud Vad (manden bag festivalen) eller hos dem, der skal bevilge garantisummen – at til næste år holdes den anden internationale Orgel Festival i Sorø kirke.

Dødsfald

Fru Ingeborg Rørth, f. Rahbek

* 20. november 1887 – † 19. juni 1970

82 år gl. døde fru Ingeborg Rørth den 19. juni. Hendes forældre var kordegn, lærer ved Sorø Borgerskole Niels Rahbek, 1856–1949, (Sor.Bl. 1949: 61) og Karen Meilsøe 1852–1935. Ingeborg Rahbek blev student fra Sorø 1910 og tog 1912–13 faglærerindeksamen i engelsk og tysk. Hun ægtede 1917 lærer Peder Johannes Rørth; ægteparret boede i Bogense. – Ialt 5 medlemmer af familien Rahbek

har gået på Sorø; foruden ovennævnte: overlæge *Jens Rahbek*, f. 1883, s. 02, amtsforvalter *Herluf Meilsøe Rahbek*, f. 1885, s. 03, *Signe Rahbek*, gift Jessen, 1889–1942, s. 1910, lektor *Just Rahbek*, f. 1892, s. 10.

Grosserer Gustav Foersom

* 22. august 1887 – † 29. juni 1970

Efter nogen tids sygdom er kul- og koks-grosserer Gustav Foersom afgået ved døden, 82 år gammel. De sidste syv-otte år levede han vel stadig med i sit firma Gustav Foersom & Co., A/S, men overladende det daglige til andre. Hans egen indsats fra den beskedne begyndelse i 1913 gennem de følgende mere end fyrre år havde været hele personens kræfter og vilje. Virksomheden gik under ham fra specialforretning i husholdningskul og brændsel til bagerier, restauranter og hoteller over til cinders og kul til centralvarmeanlæg og senest over til nutidens olie og installation af oliefyr. Både i hans egen branche og i hovedstadens grossist- og importørkredse efterlader Gustav Foersom sig mindet om en kraftfuld personlighed af høj købmandskarat.

Til disse mindeord (»Berl. Tid.«, 4/7 70) kan føjes, at Gustav Foersom var apotekersøn fra Viborg og udgik fra Sorø 1903.

Helge Sick

* 25. februar 1898 – † 1. juli 1970

Helge Sick var indfødt soraner, søn af tømremester Valdemar Sick, død 1938. Han gik på Sorø 1909–14 og tog sidstnævnte år realeksamen, var ansat i H. A. Hansens korn- og foderstofvirksomhed, men måtte opgave sit arbejde og

har i en årrække været invalidepensionist (72 år).

Fru Louise Neuhaus

25. marts 1881 – † 19. juli 1970

Louise Neuhaus var datter af forlængst afdøde sognepræst Doron Julius Bechmann, Vindeby, Lolland. 1908 ægtede hun maleren Siegfred Neuhaus (1879–1955; 1915–49 tegnelærer på Sorø Akademi). Deres milieu var kunstnerkredsen omkring Harald Giersing og Sigurd Swane og forfatteren Harald Kidde. Louise Neuhaus var digterisk begavet; inspireret af Harald Kidde tog hun en forfattergerning op og udgav flere samlinger lyriske digte samt enkelte romaner og noveller. I Sor.-Bl. 1949:46 kan læses hendes »Sang til Siegfred Neuhaus' 70 års dag 1949« og i Sor.-Bl. 1958: 115 et digt »Akademihaven i Sorø«.

Hun var overmåde intelligent og en fin og skarp iagttagelse af mennesker. Sine sidste år tilbragte hun på Sorø Alderdomshjems sygeafdeling. Datteren *Elisabeth* 1913–39 var student fra Sorø 1931, sønnen *Doron*, student Sorø 1926, er ekspeditionssekretær i trafikministeriet.

P. Sch.

Kontorchef, cand. jur. Aage Christiansen

* 27. marts 1910 – † 23. juli 1970

I en alder af godt 60 år er en meget kendt københavnsk kommunalembudsmand, kontorchef, cand. jur. Aage Christiansen, afgået ved døden. Han var lærersøn fra Toftebjerg og tog 1928 sin studentereksamen fra Sorø Akademi. Da han i 1937 var blevet juridisk kandidat, indtrådte han i Københavns magistrat, hvor han fik sit livsvirke. Han blev fuld-

mægtig i 1941. Fem år senere blev han ekspeditionssekretær i direktoratet for Københavns alm. øvrighedsforretninger, hvor han siden 1963 var kontorchef. Desuden kunne han se tilbage på et mangeårigt virke som leder af fælleskontoret for de københavnske huslejenævn. Meget kendt blev han i de seneste år som leder af Københavns Kommunes parkunderholdning 1946–67, en gerning, der havde hans store interesse.

(»Berl. Tid.«)

*Direktør, civilingeniør Torkil Obel-Jørgensen. * 2. marts 1896 – † 24. juli 1970*

I en alder af 74 år er biokemikeren, direktør, civilingeniør Torkil Obel-Jørgensen afgået ved døden. Han var født i Nyborg, faderen var skoleinspektør, men selv valgte han den polytekniske bane, da han i 1914 var blevet student fra Sorø Akademi. Efter eksamen 1921 var han ved Landøkonomisk Forsøgslaboratorium til 1922; 1922–23 var han ingeniør i A/S Dansk Gærings-Industri. Allerede efter et års forløb drog han til Schweiz, hvor han virkede i forskellige selskaber, til han i 1931 kom hjem og blev ingeniør i spritfabrikkerne, fra 1933 som direktør for Dansk Gelatine Fabrik, og i perioden 1939–47 også som direktør for Grindstedværket og Aktieselskabet Syntetic. I 1951 vendte han tilbage til Dansk Gæringsindustri som direktør og ledede denne virksomhed til 1961. Han vedblev længe at bevare tilknytningen til virksomhederne under De Danske Spritfabriker. Han nød megen anseelse i fagfællers kreds, ikke mindst for sine forskningsarbejder, der under besættelsen og i de valutaknappe tider fik praktisk betydning på mange felter herhjemme. Di-

rektør Obel-Jørgensen overlever af sin hustru, fru Tove Obel-Jørgensen.

(»Berl. Tid.«)

Anne Marie Laustrup-Larsen

* 6. august 1897 – † 31. juli 1970

Efter nogle års smertefuld sygdom døde Anne Marie Laustrup-Larsen den 31. juli 1970 på Sorø Alderdomshjems sygeafdeling. Hun var datter af lektor ved Sorø Akademis Skole C. J. C. Lauritzen (1855–1931; se om ham den smukke artikel »En prægtig gammel overlærer«, Sor.-Bl. 1969:77 ff.), tog realeksamen 1913, afgangseksamen fra Det kgl. Musikonservatorium 1920, studerede derefter et år i Paris og var fra 1922 musiklærerinde i Sorø (violin og klaver). 1938 blev hun gift med arkitekt ved Sorø Akademi Algot Laustrup-Larsen, 1890–1959, på Sorø 1902–08.

Livet igennem mindes jeg hende med dyb taknemmelighed; hun har reddet mit liv, idet hun ilede til med en båd og optog mig, da jeg sammen med fire kammerater den 8. juli 1909 kuldsejlede på Sorø Sø og var nær ved at gå ned (krampe). – Herom kan læses i Sor.-Bl. 1953:22.

Hendes broder, *Hans Lauritzen*, r. '11, er forretningsmand og bosat i Essex, England.

P. Sch.

Fhv. forpagter Poul Dahlin Lisborg

* 13. november 1889 – † 11. august 1970

En Goliath af styrke, men mild, venlig og forstående som kammerat, sådan mindes jeg Poul Lisborg, der i skoletiden var en af mine gode venner. Han var den ældste af de tre brødre fra Sandlynggaarden i Stenlille sogn; på Sorø gik han fra 1902, sluttede 1906 af med real-

eksamen, tog landvæsensuddannelse og var 1929–55 forpagter af Rathlousdal ved Odder. Så var der *Hjalmar*, 1892–1966, r.' 1909, også forpagter, og den yngste *Einar*, s.' 12, grosserer i Slagelse. Da jeg 1916, 26 år gl., efter endt embedseksamen aftjente min værnepligt, var han, den yngre, løjtnant, men en mild overordnet. Og i årenes løb har han været en trofast kammerat.

Ved Poul Lisborgs begravelse fra Odder Kirke den 14. august talte Einar Lisborg nogle varmtføjte mindeord om broderen:

Fra fængslet i Rom skrev apostlen Paulus breve til forskellige kristne menigheder; til Korinterne sluttede han et afsnit således: »Saa blive da Tro, Haab, Kærlighed, disse tre; men størst imellem disse er Kærligheden.«

Dyrene har nok kærlighed til deres afkom, men næstekærlighed, som den findes mellem mennesker, om end i alt for ringe grad, har de ikke. Hvem lærte os den? Hvem var dens mester?

På Sorø var du den stærkeste i klassen, ja vistnok på hele skolen. Men var du stærk, var din retfærdighedssans og din kærlighed til de små og svage ikke mindre. Du tålte ikke, at nogen drøjede sig (som det hed på soransk) over de små; og som forpagter var du meget øm overfor dine dyr, hunde som heste.

Din hustru og dine børn vil mindes dig for godhed og kærlighed; mindet om dig vil være, ikke som det så smukt siges, et lønligt kildespring, men et kildevæld.

En tak til og en beundring for Plejehjemmet i Odder, hvor man kun mødte venlighed og forekommenhed fra alle. Menneskene dér følte det som et kald at pleje gamle og syge.

I Grundtvigs smukke salme står der: »Kom i den sidste Nattevagt / i en af mine kæres Dragt / og sæt dig ved min Side / og tal med mig som Ven til Ven / om hvor vi snart skal ses igen / og glemme al vor kvide«. Vi ved jo alle, hvem Grundtvig ønskede skulle komme; men vi ved også, hvem der bar dragten. Det gjorde din gode og trofaste hustru; hver eneste dag i lange og svære år, når hun gik, kyssede hun din pande, og i døren tilkastede hun dig et sidste blik, vel tænkende, at det var det sidste. Vi, dine nærmeste, er fulde af tak for den trofasthed, hvormed hun kom til dig, hver eneste dag.

Og så, kære Poul, tak for alt, og nu vil vi håbe med Grundtvig, at: »Saa rejse vi til vort Fædreland / der ligger ej Dag i Dvale / der stander en Borg saa prud og grand / med Gammen i gyldne Sale / saa frydelig der til evig tid / med Venner i Lys vi tale.« Tak igen og god rejse.

Einar Lisborg og red.

Morten Opstrup (s. 41) er død.

* 4. januar 1923 – † 18. august 1970

De fleste kender den urimelighed, et dødsbudskab kan indeholde.

Det gælder i særlig grad her, for Morten var præget af en ærbødighed for livet, som betød, at ikke et minut måtte spildes, og at alle konventionelle krav, der lægger hindringer mellem mennesker og hæmmer sand livsudfoldelse, blev fejlet til side.

Det skete i Mortens tilværelse både i det liv, han delte med sine nærmeste og sine venner, og i det, der i eminent grad udfoldede sig i hans daglige arbejde.

I 1948 tog han teologisk embedseksa-

men og blev præst ved Statsfængslet i Horsens i 1950. Fra 1952 var han forsorgssekretær ved Statens Arbejdshus i Sønder-Omme og kom i 1956 til Kolding som forsorgssekretær i Dansk Forsorgsselskab, hvor han fra 1962 var afdelingsleder.

Ved hans bisættelse d. 22. august blev der stærkt og ægte givet udtryk for hans vældige inspirerende arbejdsindsats og hans reelle respekt for medmennesket, – betagende mindeord udtrykt af den ældste søn, af medarbejdere og af mennesker, som ikke lagde skjul på, at han havde reddet deres tilværelse.

Hans daglige arbejde stillede uhyre krav ikke blot til ham selv, men tillige til hans hjem og familie, og man beundrer med rette hans kone for den uvurderlige støtte, hun var for ham.

Hvad der var drivkraften i hans virke fremgår klart af, at han i de sidste år i sene nattimer fandt tid til at digte salmer.

På vej hjem fra en konference i Sønderborg til sin næstældste søns 20-års fødselsdag ramtes han den 18. august i sin vogn af et ildebefindende og dræbtes ved kollision med modgående rutebil.

Det er kendetegnende for ham, at netop han, som så ubetinget hengav sig i sit arbejde som et kald og i det ydede noget enestående, har skrevet dette vers, som blev sunget ved hans grav:

Fejl vi går af mål og méd.

Gud alene finder

vej for os, hvem selviskhed

fast til verden binder.

Ove Berg.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i oktober:

1. Vicedirektør *Gert Knøvl* (f. 1910), Christianshavns Torv 2, 1410 København K.
8. Skolepsykolog *Holger Jacobsen* (f. 1920), Kastanieallé 51, 6000 Kolding.
11. Godsejer *Chr. Grüner* (f. 1890), Lille Odinshøj 22, 3140 Aalsgaard.
12. *J. G. H. Rahlff* (f. 1895), Solvænget 2, 2100 København Ø.
12. Overlærer *Johannes Dalsgaard* (f. 1910), Raagevænget 12, 8270 Højbjerg.
14. Frugtavlser *Erling Engstrøm* (f. 1920), »Liselund«, 4180 Sorø.
14. Overlæge *Palle Kristjansen* (f. 1920), Sankt Peders Gade 20, 4200 Slagelse.
17. *Johs. Poulsen* (f. 1875); på Sorø 1887-90.
17. Salgschef *Aage Hellmers* (f. 1885), Nymindevej 15, 2720 Vanløse.
17. *Axel Wiboltt* (f. 1895); udvandret til U.S.A.
17. Læge *Leif Dahl* (f. 1910), Hovedgaden 37, 4050 Skibby.
19. Fhv. amtsforvalter *Herluf Meilsøe Rahbek* (f. 1885), Strandalléen 1 B, 3000 Helsingør.
19. Grosserer *Christian Wendt Lønholt* (f. 1890), Vadsbylund, 2640 Hedehusene.
19. Læge *Tage Wadum* (f. 1910), Tidseltøft 14, Mølholm, 7100 Vejle.
20. Grosserer *Carl Kristian Bohn* (f. 1910), Wienerbyen 12, 2830 Virum.
22. Forretningsfører *Orla Werner* (f. 1900), Bakkegaards Allé 13, 1804 København V.
23. Kontorchef, cand. phil. *Gerhard Birch* (f. 1875); s.' 1895.
26. Professor *Niels Erik Nørlund* (f. 1885), Malmøgade 6, 2100 København Ø.
26. Skoleinspektør *Ejvind Fausø* (f.

1920), 8965 Assentoft.

28. Afdelingschef *Peer Kasten* (f. 1920), Bagsværdvej 133 F, 2800 Kongens Lyngby.
29. *Otto Schousboe* (f. 1910), Dr. Abildgaards Allé 10, 1955 København V.
30. Læge *Børge Minor Andersen* (f. 1910), Ahlefeldtsgade 10, 5900 Rudkøbing.

*

Kritikeren og forfatteren, magister *Bjørn Poulsen* (s.' 37), er udnævnt til formand for Kunstfondets litterære udvalg. De to øvrige medlemmer af udvalget er forfatterinden *Inger Christensen* og forfatteren *Uffe Harder*.

*

Den 1. september for 40 år siden begyndte *Poul Dyrhaug-Hansen* sin lærergerning idet han 1930 blev hjælpelærer ved Københavns navigationsskole; 1936-54 var han på navigationsskolen i Svendborg; fra 1954 er han forstander ved Københavns navigationsskole, hvorfra der årligt udgår omkring hundrede nye skibsførere og styrmænd. Forstander *Dyrhaug-Hansen* holdt 1963 talen ved Soransk Samfunds årsfest (Sor.-Bl. 1963:97).

*

Den 28. fyrste af Reuss sagde til sin elskede: »Oh, du meine einzige!« - Hun: »Oh, du mein achtundzwanzigster!!«

Adresseændringer bedes meddelt til
SORANSK SAMFUND: Kassereren
Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10
2860 Søborg
Tlf. (01) 69 11 44
Postgiro 1710

SORANERBLADET: Redaktion
Lektor P. Schjærff (ansvarshavende)
Højagervej 67
2960 Rungsted Kyst
Tlf. (01) 86 38 32
Overbibliotekar C. G. Elberling
(ulønnet medarbejder)
Algade 70
4760 Vordingborg
Tlf. (03 775) - 511 og 638
SORANERBLADET: Ekspedition
Direktør N. E. Lægstrup
Bygmarken 8
3520 Farum
Tlf. (01) 95 33 11
Fr. Palm Greisens Bogtrykkeri

SPAREKASSEN

SKS

København-Sjælland

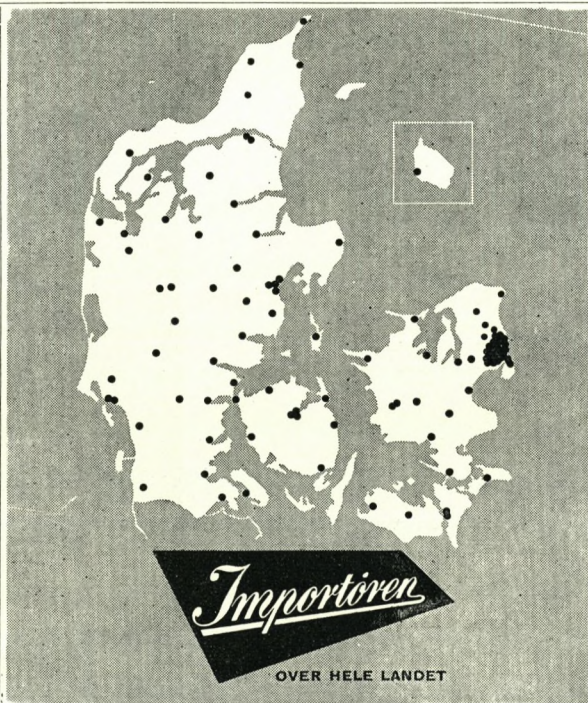
Mere end 250 afdelinger i København og på Sjælland

SOLMULD

MERKUR A/S

HERMODSGADE 24
ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*

HR FULDMÆGTIG
LOUIS VICTOR A MATHIESEN
VESTERBROGADE 208-3 TV
79 KØBENHAVN V

BANKEN

for Sorø og Omegn

FILIAL AF
PRIVATBANKEN
I KJØBENHAVN A/S

SOLMULD

TH. C. JENSEN
1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14
(03) 63 03 58
4180 Sorø

SOLMULD

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K.
Minerva 5800

AUG. BORGEN A/S (WINTERTHUR)

Gamle Soranere tilbydes en
gratis, uforbindende forsikringsrevision

Overenskomst med Dansk Ingeniørforening
og Lægernes Forsikringsforening

Alle forsikringer - Studieforsikring
assurandør JON TRUELSEN

Krogshøjvej 30 C⁷ - 2880 Bagsværd
(01) 98 35 22 (bedst 9-12)

HARBOE

Silver

- den slukker
tørsten
bedre
- og smager
liffligt !

En luksus-pilsner
til hverdags-pris